

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки та економічної теорії

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 Менеджмент Освітня програма - «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	5 кредитів / 150 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Юхименко Петро Іванович Посада: професор кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: p0504684000@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій
Опис дисципліни	«Історія економіки та економічної думки» займає провідне місце в циклі загальної економічної теорії, забезпечує фундаменталізацію теоретичних знань, формує загальноекономічні компетентності прийняття рішень в умовах переходу до ринкових умов господарювання та інноваційної економіки. Дисципліна відноситься до циклу професійної та практичної підготовки, знайомить студентів із загальнонауковим розвитком у галузі економіки та економічної теорії, історією виробництва у всій його багатоманітності на різних етапах історії народів та “національною лінією” в ній. Знання про найбільш життєздатні й ефективні форми управління господарством, здійснення економічної політики, створення сприятливих економічних умов для підприємницької діяльності тощо сприяють адаптації до постійних змін у зовнішньому

	середовищі і є необхідною передумовою свідомого вибору рішень і дій в організації ефективної економічної системи, яка сприятиме економічному зростанню.
Передумови для вивчення дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна «Історія економіки та економічної думки» базується на знаннях таких дисциплін, як «Історія України», «Світова історія», «Громадянська освіта», «Економічна географія», вивчених в загальноосвітній школі, та дисципліни «Економічна теорія».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Історія економіки та економічної думки» є формування комплексу теоретичних знань щодо історії розвитку господарства та економічної думки європейської цивілізації, розуміння загальної спрямованості еволюції економічної науки, її взаємозв'язку з економічною політикою, прийняттям стратегічних і оперативних рішень, а головне – формування загальноекономічного світогляду майбутнього менеджера.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма навчання тощо) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	РН 4.1. Усвідомити різноманітність шляхів індустріальної та постіндустріальної модернізації європейських країн та історичний досвід вирішення проблем формування нової ринкової економіки в новому конкурентному середовищі, знати концепцію економічного неолібералізму та уміти протиставляти закони виробництва і закони розподілу в ринковій економіці. РН 4.2. Уміти аргументовано пояснювати моделі соціально-економічних явищ, їх позитивні і негативні сторони з погляду фундаментальних принципів і знань, сформованих різними економічними школами, для прийняття управлінських рішень. РН 5.1. Усвідомити модель інноваційного типу розвитку суспільства, напрями (теорія Шумпетера) та значимість у ній інноваційної діяльності фірми, організації; знати концепцію економічної динаміки та підприємництва та уміти сформувати «інноваційний каркас» розвитку національної економіки, конкретної фірми. РН 5.2. Усвідомити єдність і взаємовпливи глобального і національного у розвитку економіки; знати тенденції світового економічного розвитку та уміти обґрунтувати важливість взаємодії держави з ринком, державно-підприємницького партнерства в умовах моделі змішаної економіки та зростання ролі людського капіталу в діяльності організації, фірми. РН 5.3. Знати основні підходи до визначення фундаментальної складової фірми інноваційного типу та ролі в ній людського капіталу. РН 6.1. Усвідомити найважливіші складники впливу на зростання та конкурентоспроможність фірми і економіки в постіндустріальному суспільстві та враховувати їх у вирішенні конкретних завдань та прийнятті управлінських рішень.

	РН 6.2. Знати тенденції міжнародної економічної інтеграції та уміти виокремити національні пріоритети в цьому процесі для прийняття управлінських рішень. РН 6.3. Усвідомити позитиви і негативи розвитку економіки в умовах державного соціалізму; знати базові передумови ефективної дії ринкових механізмів та розширення економічного простору підприємництва та уміти аналізувати «трансакційну архітектуру» національної моделі економічного розвитку в новому інституціональному середовищі. РН 16.1. Уміти спадкоємно-історично відображати економічні та соціальні реалії та знати перші концепції управління великими господарськими одиницями. РН 16.2. Усвідомити особливості генезису індустриального виробництва європейських країн та східний тип модернізації економіки; уміти змодельовати систему ринкової національної економіки в новому конкурентному середовищі з урахуванням національних особливостей розвитку. РН 16.3. Усвідомити проблеми розвитку інституціонально-інформаційної (нової) економіки України; знати загальні тенденції формування нового типу економіки та уміти критично осмислити, сформулювати і обґрунтувати інноваційні напрями державної економічної політики, політики розвитку фірми (організації). РН 16.4. Знати сутність поняття державного регулювання економіки та вихідні положення цього процесу, основні види методів (економічних і адміністративних) державного регулювання економіки на принципах «міцності» держави та уміти дати оцінку їх ефективності. Розуміння сутності, принципів, об'єктів, суб'єктів й інструментів державного регулювання економіки в умовах нового інституціонального порядку, вміння критично оцінити його з точки зору ефективності розвитку.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Становлення ринкової економіки та ринкової економічної теорії</i> Тема 1.1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Тема 1.2. Господарський розвиток первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій. Тема 1.3. Особливості господарського розвитку та економічної думки в період формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. - V ст. н. е.). Тема 1.4. Господарство країн європейської цивілізації в період її формування. Тема 1.5. Господарство та економічна думка середньовічних цивілізацій (кінець V – XV ст.). Тема 1.6. Формування передумов ринкової економіки в країнах європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.). <i>Змістовий модуль 2. Економіка індустриальних цивілізацій</i> Тема 2.1. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVIII – перша половина XIX ст.). Тема 2.2. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в

період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XX ст.).

Тема 2.3. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільства європейської цивілізації (перша половина XX ст.).

Тема 2.4. Розвиток національних економік європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.).

Змістовий модуль 3. Сучасна цивілізація та трансформаційні процеси в країнах світу

Тема 3.1. Світове господарство та основні напрями економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.).

Тема 3.2. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.

Тема 3.3. Ринкові перетворення в Україні (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.).

Тема 3.4. Інституціональна парадигма як концепція нескінченної еволюції.

Тема 3.5. Особливості сучасного етапу розвитку теорії інноваційної економіки підприємницького суспільства.

Тема 3.6. Сучасні теорії постіндустріального (інформаційного) суспільства.

Методи навчання

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді дискусій, опрацювання першоджерел; обговорення есе та презентацій, тестування, виконання модульних контрольних робіт. Для реалізації мети та завдань курсу аудиторні заняття мають доповнюватись самостійною роботою студентів.

Види контролю та критерії оцінювання

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, відповіді на поставлені питання викладачем. Оцінку на практичному занятті студент отримує за індивідуальні виступи, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій. Під час модульного контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) та не передбачає обов'язкової присутності студентів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Політика

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями, розрахунками чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету <https://cutt.ly/JErOhCw>

Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.

Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Історія економіки та економічної думки : підручник / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. К. : Знання, 2011. 646 с.
2. Історія економіки та економічної думки : підруч. / В. В. Козюк, Л. А. Родіонова, О. В. Длугопольський [та ін.] ; за ред. В. В. Козюка, Л. А. Родіонової. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 792 с.
3. Юхименко П. І. Історія економіки та економічної думки : конспект лекцій. Біла Церква. БННВК «Освіта». 2019. 262 с.
4. Історія економічних учень : навч. посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко. Одеса : ОНЕУ : ФОП Гуляєва В. М., 2017. 448 с.
5. Пармаклі Д. М. Історія економічних вчень: навч. посібник / Д. М. Пармаклі, С. В. Філіппова, Н. А. Добрянська. Одеса, 2018. 113 с.
6. Історія економіки та економічних учень. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / П. І. Юхименко. Біла Церква, 2021. 31 с.

Додаткова література

1. Історія економічних учень: підручник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. К.: Знання 2014. 1300 с.
2. Теліщук М. М., Теліщук М.М. Історія економіки та економічної думки (у схемах і таблицях): навчальн. посіб. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2015. 556 с.
3. Краус Н. М. Історія економіки та економічної думки : структурнологічні схеми, таблиці, малюнки : навч. посіб. для вузів. Київ : ЦУЛ, 2017. 495 с.
4. Любохинець Л. С. Історія політичних та економічних вчень : навч. посібник / Л. . Любохинець, В. М. Шавкун, Л. М. Бабич ; Хмельниц. нац. ун-т. К.: Центр учбової літератури, 2017. 293 с.
5. Істрія економіки та економічної думки: навч. посібник / Г. В. Стадник, В. П. Решетило, С. І. Штефан. Харків: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2014. 230 с.
6. Проскурін П. В. Історія економіки та економічних учень. Нариси економічної історії індустріалізації: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2015. 372 с.
7. Экономическая история мира. Европа. Т. 1 – 4 / Под общ. ред. В. М. Конотопова. М.: Дашков и К°, 2004 – 2006.
8. Інституціонально-інформаційна економіка: підручник / А. А. Чухно, П. М. Леоненко, П. І. Юхименко ; за заг. ред. акад. НАН України А. А. Чухна. К.: Знання, 2010. 834 с.
9. Якобчук В. П. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. / В. П. Якобчук, Ю. В. Богоявленська, С. В. Тищенко. К.: Центр учбової літератури, 2015. 476 с.